

ЗМІСТ

Слово головної редакторки	3
---------------------------------	---

ЛЮДИНА ЯК СУБ'ЄКТ ТА ОБ'ЄКТ: ВІД ІДЕЙ ПРОСВІТНИЦТВА ДО ПОСТКОМУНІСТИЧНИХ ДИСКУСІЙ

<i>Дуса К. Л.</i> Подорожувати, щоб самовдосконалюватися і примножувати благо людства і своєї країни: поради Леопольда фон Берхтольда у контексті просвітницького дискурсу.....	5
<i>Розлуцька С. Б.</i> Сенсорний пейзаж Російської імперії у «Листах із Росії» Хуана Валери 1856–1857 років	14
<i>Карпенко І. М.</i> Проблема визначення статусу жінки на цукровому виробництві: «женщина» – «полуробочая» – «рабочая» (на прикладі цукрових заводів Київської губернії, 1880-ті – початок 1900-х рр.)	23
<i>Гогохія Н. Т.</i> Політизація та мілітаризація сфери дитячого дозвілля у радянській Україні 1929–1939 рр.	29
<i>Бородіна Т. М.</i> Колективна допомога євреям під час Голокосту в Кременчуці (1941–1943)	39
<i>Бажан О. Г.</i> «Директор України». Поведінкові механізми та специфіка професійних відносин першого секретаря ЦК КПУ Петра Шелеста.....	48
<i>Лісова В. О.</i> Комунікації з громадськістю КДБ УРСР в умовах політики гласності (1987–1989 рр.).....	56
<i>Банах Т. І.</i> Масові вбивства 1943 р. на Волині в польсько-українських історичних дискусіях 1990-х рр.	65

ОПІНІЇ, РЕФЛЕКСІЇ, ДИСКУСІЇ

<i>Кірсенко М. В., Балабушевич Т. А.</i> Порівняльна історія в гуманітарній освіті України.....	73
---	----

ДОКУМЕНТАЛЬНІ ПОВІДОМЛЕННЯ. ПУБЛІКАЦІЇ ДЖЕРЕЛ

<i>Віра О. В.</i> Найдавніші годоніми Львова	80
<i>Друздєв О. В.</i> Матеріали до історії львівського Гарнізонного храму святих апостолів Петра і Павла (костел єзуїтів) у фондах Львівської національної наукової бібліотеки імені Василя Стефаника.....	91
<i>Бова В. В.</i> Карантинні умови навчання та життя Осипа Бодяньського 1830–1831 рр. (за листами братів Бодяньських)	96
<i>о. Мищик Ю. А.</i> Кілька документів з історії повсякдення студентів Києво-Могилянської академії XVIII ст.	104

РЕЦЕНЗІЇ ТА ОГЛЯДИ

<i>Маслійчук В. Л.</i> Різні питання одного пограниччя. Рецензія на: Дмитрий Сень. Русско-Крымско-Османское пограничье: пространство, явление, люди (конец XVII–XVIII в.): Избранные труды / отв. редактор В.В. Трепавлов. Ростов-на-Дону: Альтаир, 2020. 420 с.....	108
<i>Петренко І. М.</i> Рецензія на книжку: Олег Бажан. Петро Шелест: «Вірю в розквіт моєї рідної України...». Київ: Парлам. вид-во, 2021. 352 с.: іл., ім. пок. (Серія «Політичні портрети»)	113
<i>Шліхта Н. В.</i> Рецензія на книжку: Magistra vitae. Розмови про історію з Сергієм Плохієм. Київ: Дух і Літера, 2020. 368 с.	116
<i>Яцук С. Р.</i> У пошуках тлумачень радянського минулого: повсякденні практики і виклики людини та соціуму (огляд Міжнародної наукової конференції молодих дослідників «Досліджуючи минуле. Радянське повсякдення: дослідницькі підходи, джерела, теми»).....	119
Відомості про авторів	122

CONTENTS

A word from the editor-in-chief	3
---------------------------------------	---

HUMAN AS A SUBJECT AND AN OBJECT: FROM RENAISSANCE IDEAS TO POST-COMMUNIST DISCUSSIONS

<i>Dysa K.</i> Travelling to improve yourself and to increase common good of humankind and your country: recommendations of Leopold von Berchtold in the context of the Enlightenment discourse	5
<i>Rozlutska S.</i> Sensory landscape of the Russian empire in “The Letters from Russia” (1856–1857) by Juan Valera	14
<i>Karpenko I.</i> The problem of defining the women’s status in sugar-refining industry: “woman” – “half-worker” – “worker” (on an example of sugar factories of Kyiv province, 1880s–1900s).....	23
<i>Hohokhiia N.</i> Politicization and militarization of children’s leisure in Soviet Ukraine in 1929–1939	29
<i>Borodina T.</i> Collective help to Jews during the Holocaust in Kremenchuk (1941–1943)	39
<i>Bazhan O.</i> “Director of Ukraine”. Behavioral mechanisms and specifics of professional relations of Petro Shelest, the first secretary of the Central Committee of the Communist Party of Ukraine	48
<i>Lisova V.</i> Communication with the public of the Ukrainian SSR KGB in the conditions of glasnost policy (1987–1989)	56
<i>Banakh T.</i> The Volhynian mass murders of 1943 in Polish-Ukrainian historical discussions in the 1990s.....	65

OPINIONS, REFLECTIONS, AND DISCUSSIONS

<i>Kirsenko M., Balabushevych T.</i> Comparative history in humanities’ teaching in Ukraine.....	73
--	----

DOCUMENTARY STUDIES. SOURCE PUBLICATIONS

<i>Vira O.</i> The oldest toponyms of Lviv.....	80
<i>Druzdiev O.</i> Sources for the history of Saints Peter and Paul Garrison Church (the former Jesuit Church) discovered in the funds of Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv	91
<i>Bova V.</i> Quarantine conditions of education and life of Osyp Bodiansky in 1830–1831 (according to the letters of the Bodiansky brothers).....	96
<i>Rev. Yu. Mytsyk.</i> Several documents on the history of everyday life of students of the Kyiv-Mohyla Academy in the eighteenth century.....	104

REVIEWS

<i>Masliychuk V.</i> Different issues of one border. Review: Дмитрий Сень. Русско-Крымско-Османское пограничье: пространство, явление, люди (конец XVII–XVIII в.): Избранные труды / отв. редактор В. В. Трепавлов. Ростов-на-Дону: Альтаир, 2020. 420 с.	108
<i>Petrenko I.</i> Review: Олег Бажан. Петро Шелест: «Вірю в розквіт моєї рідної України...». Київ: Парлам. вид-во, 2021. 352 с.: іл., ім. пок. (Серія «Політичні портрети»).....	113
<i>Shlikhta N.</i> Review: Magistra vitae. Розмови про історію з Сергієм Плохієм. Київ: Дух і Літера, 2020. 368 с.	116
<i>Yashchuk Ye.</i> In search of interpretations of the Soviet past: everyday practices and challenges of man and society (review of the International conference of young researchers “Searching the Past. Soviet Everyday Life: Approaches, Sources, Issues”).....	119
Notes about authors.....	122